

Dosarul nr. 2rac-436/18

Prima instanță: Judecătoria Cahul, sediul Central (jud. D. Fujenco)

Instanța de apel: Curtea de Apel Cahul (jud. R. Petrov, G. Vavrin, I. Dănăilă)

ÎNCHEIERE

31 octombrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Oleg Sternioală
Iurie Bejenaru
Mariana Pitic

examinând admisibilitatea recursului declarat de Instituția Publică „Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură”,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Instituția Publică „Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură” împotriva Gospodăriei Țărănești „Nucă Lilia Iurie” cu privire la rambursarea subvenției acordate, împotriva deciziei din 29 mai 2018 a Curții de Apel Cahul,

c o n s t a t ă:

La 17 august 2017 Instituția Publică „Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Gospodăriei Țărănești „Nucă Lilia Iurie” solicitând încasarea din contul pârâtului a subvenției acordate în sumă de 33777,73 de lei, a dobânzii de întârziere în mărime de 1530,64 de lei, a penalității în mărime de 317,51 de lei și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a invocat că în anul 2014, GȚ „Nucă Lilia Iurie” a beneficiat de subvenții în sumă de 506666 de lei, dosar de subvenționare 7/1408CH3094, pentru investiția efectuată conform Măsurii 7 din Regulamentul de subvenționare pentru anul 2014, aprobat de Hotărârea Guvernului nr. 135 din 24.02.2014, procurarea a 15 junci gestante. La 02.05.2017 conform ordinului Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură nr. 45 din 07.04.2017 „Cu privire la aprobarea graficului de inspecții post-achitate”, un grup de lucru din cadrul Direcției Inspecției a efectuat un control în teren în scopul verificării respectării prevederilor contractuale, unde au constatat că un animal a fost sacrificat, iar acte care ar confirma situația dată nu au fost prezentate.

Reclamantul a specificat că în urma iregularităților depistate, GȚ „Nucă Lilia Iurie” a fost înștiințată despre încălcările identificate și necesitatea restituirii subvențiilor acordate, însă solicitările Agenției au fost ignorate.

Partea reclamantă a mai menționat că, deoarece clauza penală este o clauză a contractului, pârâtul și-a asumat riscul unei penalități în sumă de 0,01% din valoarea sprijinului financiar acordat pentru fiecare zi, calculată din data comiterii încălcării. Concomitent a subliniat și faptul că, deoarece dobânda de întârziere este plata pentru folosirea surselor financiare străine, reclamantul se consideră în drept să pretindă și încasarea dobânzii de întârziere, calculată conform art. 619 Cod civil.

Prin hotărârea din 26 martie 2018 a Judecătorei Cahul, sediul Central s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Instituția Publică „Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură” împotriva Gospodăriei Țărănești „Nucă Lilia Iurie” cu privire la rambursarea subvenției acordate, ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia din 29 mai 2018 a Curții de Apel Cahul s-a admis apelul depus de Instituția Publică „Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură”; s-a casat, din alte motive, hotărârea din 26 martie 2018 a Judecătorei Cahul, sediul Central și s-a pronunțat o nouă hotărâre prin care s-a respins ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Instituția Publică „Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură” împotriva Gospodăriei Țărănești „Nucă Lilia Iurie” cu privire la rambursarea subvenției acordate.

Pentru a concluziona astfel, instanța de apel a reținut că prima instanță neîntemeiat a precizat că temeiul respingerii acțiunii înaintate de Agenția de Intervenție și Plăți în Agricultură ar fi situația unei forțe majore, ori, conform cap. VII, pct. 7.1 al contractului de acordare a sprijinului financiar nr. 3094 Măsura 7 (stimularea procurării animalelor de prăsilă și menținerii fondului genetic al acestora) din 01.07.2015, în cazul apariției unor circumstanțe care fac imposibilă onorarea obligațiilor prevăzute de prezentul contract și anume incendiu, inundație, alunecări de teren, secete, geruri, război, blocade, embargo, confirmate în modul stabilit de către autoritățile competente a actelor cu caracter normativ, părțile sunt exonerate de orice răspundere și executarea a obligației prevăzute în prezentul contract. Evenimentele care cauzează prejudicii sau fac imposibilă executarea sau neexecutarea corespunzătoare a contractului, dar nu sunt de proveniență exterioară, nu sunt imprevizibile și inevitabile nu constituie forță majoră (f.d. 12-14). În contextul dat, instanța de apel a menționat că strangularea mecanică cu propriul lanț ce a dus la decesul vacii de rasă holshtain nu constituie forță majoră, deoarece în contractul menționat sunt clar enumerate cazurile de forță majoră.

De asemenea, instanța de apel a menționat că Instituția Publică „Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură” nu a demonstrat prin probe ferme și veridice legătura cauzală dintre cauza morții bovinei și vinovăția GT „Nucă Lilia Iurie”.

La 03 august 2018 Instituția Publică „Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură” a declarat recurs împotriva deciziei din 29 mai 2018 a Curții de Apel Cahul solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului s-a indicat că atât instanța de apel, cât și prima instanță au interpretat și aplicat eronat legea, precum și nu au aplicat litigiului legea care trebuia a fi aplicată.

În contextul prevederilor art. 434 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării deciziei integrale.

Decizia instanței de apel a fost adoptată la 29 mai 2018, iar Instituția Publică „Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură” a declarat recurs la 03 august 2018.

Completul reține că decizia pronunțată de instanța de apel la 29 mai 2018 a fost expediată în adresa participanților la proces la 13 iulie 2018, conform scrisorii de însoțire (f.d. 83), însă la dosar lipsesc acte ce ar demonstra recepționarea acesteia.

Astfel, recursul declarat la 03 august 2018, este în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de Instituția Publică „Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură”, completul Colegiului civil, comercial și de

contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În temeiul prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Instituția Publică „Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură”, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Instituția Publică „Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură”.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Instituția Publică „Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură” împotriva deciziei din 29 mai 2018 a Curții de Apel Cahul.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul

Oleg Sternioală

Judecătorii:

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic